

Bonczos államtitkár beszámolója az árvízkárosultak támogatásáról

Budapest, november 6. Bonczos Miklós belügyi államtitkár, aki — mint ismeretes — a tavaszi áradások alkalmával az árvízvédelem irányítását kezébe vette, most, hogy megszűnt az árvízvédelmi kormánybiztosság, rendkívül érdekes beszámolót adott ki a kormánybiztosság működéséről és elért eredményeiről. Az árvíz elleni küzdelemről szólva, beszámolójában megemlíti, hogy a múlt század elején alakult meg az ország első árvízvédelmi társulata. Ma 118 társulat működik ugyanevny mérnökkel. A társulati mérnökök jól végezték feladatukat — írja jelentésében a kormánybiztos —, a társulatok beléletét azonban meg kell vizsgálni, mert megengedhetetlen, hogy kisínyes érdekeken esetleg nagy dolgok múljanak. A kormánybiztos szerint meg kell vizsgálni az árvízvédelmi társulatok és az állam kapcsolatait pénzügyi vonatkozásban és szükség esetén a törvényt meg kell változtatni. Az árvízkárosultak támogatására rendelkezésre álló fedezet így oszlik meg: az országos gyűjtés eredménye: 5.461.508, az állami hozzájárulás: 3.500.000 pengő. Összesen tehát 8.961.508 pengőt fordítottak az árvízkárosultak javára ebben az esztendőben. A mainapig 3464 ház épült fel és 9256 házat javítottak.

Államsegélyből fizetik ki a szolgálatra berendelt városi nyugdíjasok póttelmenyeit

(A Délmagyarország munkatársától) Augusztus 4-én ismeretes okok miatt a város tizennyolc nyugdíjast rendelt be szolgálattételre a városházára. Ez az intézkedés egy vonatkozó miniszteri rendelet alapján lépett életbe. A miniszteri rendelet *havi 50 pengő póttelket állapított meg a munkábaállt nyugdíjasok részére a nyugdíjtelmenyen felül.* A város a miniszteri rendelkezésnek megfelelően ezzel a kikötéssel is vette fel a nyugdíjasokat. Azóta eltelt három hónap, a nyugdíjasok azonban mindmáig egy fillért sem kaptak.

A tizennyolc működő nyugdíjas küldöttségileg kereste fel szerdán Pálffy József dr. polgármestert. A küldöttség a polgármester elé tárta a nyugdíjasok kérelmét. A polgármester megígérte, hogy minden lehetőet megtesz az ügyben.

Ebben a kérdésben érdekes állást foglalt el a számvevőség. A helyzet ugyanis az, hogy miniszteri rendelkezés folytán kellett a szolgáltatételre behívni ezeket a nyugdíjasokat. A városnak azonban a miniszter által elrendelt fizetéspótlék folyósítására fedezete nem volt. Ennek a miniszteri rendelkezésnek végrehajtási utasítása nincs; ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy ezeknek a folyósításoknak összegét államsegélyből fedezi a város éppen úgy, mint például a közéletmelzési hivatal fenntartásának összegét. Ebben az ügyben Dékány Sándor dr. számvevőségi főtanácsos már megtette a szükséges lépéseket a minisztériumban s remény van rá, hogy a kérdés rövidesen kedvező elintézészt nyer a nyugdíjasokra nézve, aképpen, hogy az állam kiutalja a megfelelő segélyt. A város költségvetésébe nem lehetett felvenni ezt az összeget, mert erre fedezet nincs s ez a tény kétségessé teszi azt, hogy a költségvetésnek ezt a tételét a miniszter jóváhagyja. A minisztériumban folytatott tárgyalások a napokban befejeződnek és így valószínűnek látszik, hogy a szolgálatra behívott nyugdíjasok rövid időn belül megkapják a nekik járó illetményeiket.

HIREK

— Ujabb 23.000 pengős segítség a csongrádmezei árvízkárosultaknak. Szentestől jelentik: Bonczos államtitkár újabb 10.000 pengőt utalt ki az elmúlt napokban Csongrád vármegye alispánjához a vármegye szociális alapja részére azzal, hogy ebből a pénzből azokat az árvízkárosultakat részesítse támogatásban, akik ingóságaikban, vagy belsőleges gazdálkodásaikban szenvedtek kárt. Ezenkívül belső vízrendezési munkálatok befejezésére Csongrádnak 4000 pengőt, Mindszentnek 6000 pengőt, Szegvárnak 3000 pengőt utalványozott az államtitkár.

— Kinevezés és áthelyezés. Sipos B. Sándor tb. aljegyzőt Munkácsra nevezték ki fogalmazónak. A városháza rokonszenves fiatal tisztviselője a napokban el is foglalja Munkácson új hivatalát.

— A zeneiskolák szakfelügyelője Szegeden. Beszámoltunk arról, hogy Pálffy György dr. kulturtanácsnok az iskolán kívüli zeneművészeti oktatás ügyében beható tanácskozásokat folytatott az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsal, valamint Kazacsay Tibor dr.-ral a nem állami zeneiskolák országos szakfelügyelőjével. Kazacsay Tibor dr. szerdán reggel Szegedre érkezett a városi zeneiskola hivatalos látogatására. A látogatás után tisztelgő látogatást tett Pálffy József dr. polgármesternél és folytatta Pálffy György dr. kulturtanácsnokkal azokat a tárgyalásokat, amelyeket az iskolán kívüli zenekultúra terjesztése ügyében folynak. A tárgyalások eredményeképpen rövidesen kitűzik Szegeden azt az időpontot, amikor az iskolán kívüli zeneoktatás megkezdődhet Szegeden.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— Szent Imre-ünnepség Sándorfalván. A sándorfalvi katolikus agráriuság kegyeletos módon ünnepelte meg Szent Imre herceg ünnepét. Az ifjúság zászló alatt ünnepélyesen vonult fel a templomba délelőtt 10 órakor. Itt ünnepélyes tagaváltás volt, mert új tagok tömegesen jelentkeztek felvételre. Este műsoros előadás volt a kulturházban. A bevezető beszédet Bartalos Lajos segédlelkész tartotta. Előkép következett ezután a legszébb magyar csillag cím alatt. A szereplők Kiss József, Lukács Sándor, Berta Irén, Szabados István voltak, ugyanők a »Vitrolé« című szindaralban is hatással játszottak. A Cigánytelepítés című vídám darabban kitűntek: Kertész, Eperjesi, Csányi Imre és sokan mások. Uz Bence kalandjai és a Nevető Székelyország igen sok derűt és mosolyt fakasztott a nagyszámú közönség körében. Az előadást Lepey Emil szentszéki tanácsos, plébános beszéde fejezte be. Előadás után tánc volt.

— Büntetések a zsidótörvény kijátszása miatt. Budapestről jelentik: A zsidótörvény megszegése miatt több ítélet hangzott el a budapesti rendőrkapitányságon. Az értelmiségi kormánybiztosság feljelentésére tárgyalták Hochsinger Testvérek cég vezetőinek kihágási ügyét. A gyár nem csökkentette a zsidó alkalmazottak fizetését a zsidótörvény rendelkezései értelmében. A Hochsinger Testvéreket a rendőrbíró egyenként 1000–1000 pengő pénzbüntetésre, vagy 10 napi elzárásra ítélte. Weisz Márton városi ligeti mutatványos zsidó kiáltókat tartott, a rendőrbíró 300 pengő pénzbüntetésre, vagy 10 napi elzárásra ítélte. A Markus-celluloidipari üzem elkészve adta be a zsidótörvény végrehajtásáról készített kimutatást, a Szerdit-parafaárugyár pedig nem tüntette fel zsidó ügynökeit. Az előbbi 100 pengő pénzbírsággal, az utóbbit 1500 pengő pénzbüntetéssel sújtották.

— Halál a kutban. Makóról jelentik: A makói Ószegedi utcában Baló Györgyné vizet huzott házuk udvarán levő kutból. Vízhozás közben rosszul lett, beleszédült a kutba, ahol megfulladt. Az idős asszony sokat betegeskedett, valószínűleg betegsége következtében lett rosszul és szédült bele a kutba. A tragikus halálesetet csak akkor vették észre a hozzátartozók, amikor később este hazaértek és keresni kezdték Baló Györgynét.

Az idő A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor. Időjóslat: Mérsékelt szél, sok helyen eső, köd. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— Balesetet okozott Makón a szélvihar. Makóról jelentik: Az ország felett végigvonuló szélvihar Makón súlyos sebesülést okozott. Náway Zoltán dr. makói árvászéki ülnök abban a pillanatban ért egy ablak alá, amikor a szél hatalmas erővel letépte az ablaktáblát. A szeretrepülő üveg-szilánkok átvágták Náway cipőjét és csontig hatoló sebet ejtettek Náway lábán.

— Szádeczky-Kardoss Béla, az egyetemi könyvtár volt igazgatójának halála. Szádeczky-Kardoss Béla, az Erdélyi Múzeum Egyesület könyvtárának tisztviselője, a szegedi Ferenc József-tudományegyetem könyvtárának volt igazgatója november 5-én rövid betegség után váratlanul elhunyt. Nemcsak a könyvtárugynek volt érdemes munkása — az ő nevéhez fűződik az újonnan alapított egyetemi könyvtárnak megszervezése és továbbfejlesztése —, hanem a magyar, különösen az erdélyi történetírás terén is jelentős munkát végzett. Főbb művei: A tatárjárás Magyarországon (1898), A vallásügyi sérelmek történelméből (1899), Erdély visszacsatolásának története (1901), Magyar írók levelei báró Jósika Miklóshoz (1910), I. Apafi Mihály fejedelem udvartartása (1911). Temetése ma, csütörtökön lesz az újszékési temető halottasházából.

— Négyhónapi fogházra ítélték egy kerékpártolvajt. Palásti István rovtomultu szegedi napszámos még az elmúlt év novemberében Csongrádon, a Tisza partján egy örízetlenül hagyott kerékpárt talált. Felült a kerékpárra és Szegedre karikázott. Szegeden a rendőrség egy más ügyből kifolyólag elfogta Palástit és ekkor derült ki, hogy a kerékpár nem az övé, hanem Hódi Dezső csongrádi lakos tulajdona. Palásti ellen lopás miatt indult eljárás, ügyében szerdán tartott tárgyalást a törvényszék Molnár István dr. törvényszéki bírő. A vádlott a tárgyaláson töredelmes beismerő vallomást tett. A törvényszék a bizonyítás lefolytatása után négyhónapi fogházbüntetést szabott ki a napszámosra. Az ítélet nyomában, jogerőre emelkedett.

(A SZEGEDI PIAC ARAI. A november 5-i állatvásárra felhajtottak 1171 lovat, 114 csikót, 12 bikát, 815 tehenet, 6 ökröt, 22 tinót, 260 üszőt, 127 borjút, 4 bivalyt, 241 sovány sertést és malacot, 94 juhót és 11 kecskét. Elkelt 192 ló, 45 csikó, 10 bika, 387 tehen, 6 ökör, 9 tinó, 20 üsző, 112 borjú, 236 sertés, 71 juh és 4 kecske. Az árak a következők voltak: nyerges ló 450–720, igásló melegvérű 300–500, igásló hidegvérű 500–750, csikó 1–2 éves melegvérű 120–250, vágó ló darabja 60–200, tehen darabja 145–360, igásörök párja 1000–1100, tinó 800–900, üsző darabja 105–200, vágómarha kilója 46–80 fillér, borjú 1.00–1.20, juh 58–78, kecske darabja 15–20 pengő, éves sovány sertés darabja 90–150, fél éves 50–60, 3–4 hónapos párja 65–70, választási malac párja 28–36. Hus, Marhahús I. r. 1.80–1.90, II. r. 1.60–1.70, III. r. 1.20–1.60, borjúcomb 2.40–2.60, lapocka 2.00–2.20, karaj 1.80–2.20, nyakas 1.60, szeggy 1.60, pörköltnek való 1.50–1.60, sertéskaraj 2.44, comb 2.24–2.60, lapocka 2.24–2.60, tarja 2.20, oldalas 1.80, zsirszalonna 2.20, hárj 2.24, zsír 2.32 P. Teljes tej literje piacon 26–28, csarnokban 28 fillér. Baromfi. Rántani való csirke párja 1.60–2.60, kilója 1.60–1.80, nagyobb párja 3.00–5.40, kilója 1.50–1.70, tyúk párja 4.60–7.00, kilója 1.20–1.40, sovány kacsa párja 4.50–7.50, hizott kilója 1.80–2.20, sovány lud párja 10–15, hizott kilója 1.90–2.25, pulyka párja 8–14, kilója 1.50–1.70, tojás kilója 2.50–3.00 P. Gyümölcs. Alma téli szép 80–1.60, közönséges 50–80, körte téli szép 1.00–1.60, közönséges 70–1.00, csemegeszőlő 1.60–2.00, kevert 1.00–1.20, dió 1.20–1.50, naspolya 60–1.00 P. Zöldség. Borsó zöld hüvelyes kilója 70–80 fillér, fejtett literje 1.20–1.40, burgonya nyári rózsza 12–13, őszi rózsza 11–13, Ella 9.50–11, Gülbaba 11–13, oltott rózsza 12–13, takarmány 7–8, vöröshagyma 25–45, fokhagyma 70–100, petrezselyem 24–34, sárgarépa 16–30, vöröscékla kilója 10–20, vöröskáposzta 14–24, zeller darabja 4–16, fej káposzta kilója 8–12, kelkáposzta 7–12, karfiol darabja 10–40, saláta feje 3–7, karaláb kilója 8–12, tök főzni való 10–16, zöld paprika apró hegyes 10 darab 2–4 fillér, tölteni való 20–60, toronja kilója 70–1.20, spenót 20–30, sóska 20–30, zöld kukorica csőve 4–8 fillér. Fűszerek paprika új fűzőrje 1.20–3.60.